

Evropská dimenze odborného vzdělávání

Miroslav Procházka

miroslav.prochazka@nuov.cz

Konference projektu UNIV 2 KRAJE

Cíl a struktura prezentace

- ❑ Cíl: informovat o aktuálním stavu představ EU o rozvoji odborného vzdělávání

- ❑ Struktura:
  - ❑ Evropská dimenze OV: Kodaňský proces
  - ❑ Priority: dlouhodobé (do roku 2020) a krátkodobé (do roku 2014)

Kodaňská deklarace (2002) o posílení evropské spolupráce v odborném vzdělávání:

- ❑ Stanovení priorit, rozvoj společných evropských nástrojů
- ❑ Každé 2 roky posouzení dosaženého pokroku a reformulace priorit (Maastricht 2004, Helsinky 2006, Bordeaux 2008)
- ❑ 7. prosinec 2010: Bruggy – Komuniké (výzvy, vize, dlouhodobé i krátkodobé priority)
- ❑ http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc/vocational/bruges_en.pdf

Společné nástroje a společné principy

- ❑ **EUROPASS**
- ❑ **EQF: Evropský rámec kvalifikací**
- ❑ **ECVET: Evropský systém přenosu kreditů v odborném vzdělávání**
- ❑ **EQAVET: Evropský referenční rámec pro zajišťování kvality v odborném vzdělávání**
- ❑ **Celoživotní poradenství**
- ❑ **Uznávání výsledků neformálního a informálního učení**

Současné a budoucí výzvy

- ❑ **Vývoj trhu práce:** příliš mnoho nekvalifikovaných (76 milionů v Evropě), technologické změny, polarizace
- ❑ **Ty správné kompetence:** připravenost reagovat na změny, zelená ekonomika, ICT dovednosti
- ❑ **Stárnutí populace:** další vzdělávání a uznávání výsledků učení
- ❑ **Dvojí role OV:** zaměstnatelnost a ekonomický růst, sociální soudržnost
- ❑ **Internacionalizace OV**
- ❑ **Udržitelné financování:** společná zodpovědnost

Vize: odborné vzdělávání v roce 2020

- ❑ Atraktivní OV pro všechny s vysoce kvalifikovanými učiteli, kvalitním vybavením nabízející inovativní učební metody
- ❑ Vysoce kvalitní POV vybavující žáky klíčovými kompetencemi i specifickými odbornými dovednostmi
- ❑ Snadno dostupné DOV pro všechny usnadňující rozvoj kompetencí i změnu profesní dráhy
- ❑ Flexibilní systémy OV založené na výsledcích učení, umožňující prostupnost a uznávání výsledků učení
- ❑ Evropský prostor OV s transparentními systémy kvalifikací
- ❑ Výrazně širší možnosti pro nadnárodní mobilitu žáků i učitelů
- ❑ Po celý život snadno dostupné a vysoce kvalitní informace a služby kariérového poradenství

Oblasti priorit - strategické cíle

- ❑ Zlepšování kvality a účinnosti OV – zlepšování jeho přitažlivosti a relevance
  - ❑ 1. Učinit POV přitažlivou volbou
  - ❑ 2. Podpora excelence, kvality a relevance POV i DOV
- ❑ Učinit LLL a mobilitu realitou
  - ❑ 3. Umožnit flexibilní přístup k OV a ke kvalifikacím
  - ❑ 4. Vypracovat strategický přístup k internacionalizaci POV a DOV a podpora mezinárodní mobility

Oblasti priorit – strategické cíle

- ❑ Podpora tvořivosti, inovací a podnikatelské aktivity
  - ❑ 5. Posilování inovací, tvořivosti, a podnikatelské iniciativy, využívání ICT (v POV i DOV)
- ❑ Podpora rovného přístupu, sociální soudržnosti a aktivního občanství
  - ❑ 6. POV i DOV pro všechny
- ❑ Průřezové cíle
  - ❑ 7. Větší zapojení partnerů, zviditelnění výsledků spolupráce
  - ❑ 8. Koordinování řízení evropských i národních nástrojů
  - ❑ 9. Posílení spolupráce s dalšími politikami
  - ❑ 10. Zlepšit kvalitu a srovnatelnost dat
  - ❑ 11. Náležité využívání podpory ze strany EU

- ❑ 1. Učinit POV přitažlivou volbou: zlepšení kvality a kompetencí učitelů a ředitelů, informace a poradenství žákům základních škol o OV, klíčové kompetence součástí kurikula, dovednosti ke kariérovému rozhodování, přístup k modernímu technickému vybavení, sledování absolventů
- ❑ 2. Podpora excelence, kvality a relevance POV i DOV
  - ❑ Kvalita: implementace EQAVET, rámec kvality pro poskytovatele (školy, ...), včetně výuky na pracovišti
  - ❑ Kvalita učitelů: zlepšení přípravy učitelů, stáže ve firmách
  - ❑ Relevance k potřebám trhu práce: posílení spolupráce se zaměstnavateli, zlepšení kvality a přenosu informací o potřebách trhu práce, zpětná vazba od poradenských pracovníků, příprava na pracovišti jako standard, učňovství

Cíle (1) – do roku 2014

- ❑ Aktivita k podpoře atraktivity (kampaně, soutěže) a umožňující žákům v PŠD seznámení s odbornými povoláními a s OV
- ❑ Opatření k implementaci EQAVET
- ❑ Klíčové kompetence v kurikulu
- ❑ **maximum učení na pracovišti** (učňovství), stáže učitelů ve firmách, zpětná vazba o uplatnitelnosti absolventů, standardní monitoring o přechodu ze školy do zaměstnání
- ❑ Podpora na úrovni EU:
  - ❑ zvážit EU podporu kampaní (např. Eurobarometr), soutěže na EU úrovni
  - ❑ podpora implementace EQAVET vč. LdV Programu
  - ❑ **příručka o úspěšných modelech přípravy na pracovišti**
  - ❑ předpovědi potřebných kompetencí, **sektorové rady na EU úrovni**
  - ❑ společný jazyk (ESCO, EQF)
  - ❑ EU benchmark o zaměstnatelnosti

- ❑ **3. Umožnit flexibilní přístup k OV a ke kvalifikacím:**
  - ❑ DOV (pro dosažení 15 % účasti): **pobídky** (vhodný mix dotačních, daňových apod. nástrojů) jednotlivcům (zejména pro rizikové skupiny) i firmám pro zvýšení účasti, flexibilní vzdělávací programy, nejpozději do 2015 postupy pro **uznávání** předchozího učení propojené s národními kvalifikačními rámci
  - ❑ POV i DOV: kvalitní dostupné **poradenství**, OV na úrovni 5 (či vyšší) EQF, vysoká prostupnost mezi různými typy vzdělávání, propojení kreditních systémů
- ❑ **4. Vypracovat strategický přístup k internacionalizaci POV a DOV a podpora mezinárodní mobility:**
internationalizace obsahu vzdělávání, síťování, strategie pro přeshraniční spolupráci, systematické využívání a podpora společných nástrojů (EQF, ECVET, Europass), **výuka jazyků**

Cíle (2) – do roku 2014

- ❑ **Pobídky** ke zvýšení účasti na DOV (pro všechny aktéry)
- ❑ Implementovat EQF (přiřazení národních systémů, vývoj národních kvalifikačních rámců), rozvoj a podpora procedur pro uznávání s podporou EQF, národních rámců a poradenství, pokrok při implementaci ECVET
- ❑ **Odstraňování překážek a podpora aktérů mobilit** (žáků, škol, firem), zapojení organizací zaměstnavatelů, výuka jazyků, optimální využívání evropských nástrojů
- ❑ Podpora na úrovni EU:
  - ❑ Politická příručka o přístupu a účasti v OV
  - ❑ Monitoring vývoje
  - ❑ technická podpora při implementaci EQF a ECVET (vč. LdV programu)
  - ❑ **Doporučení k uznávání a k mobilitám** (2011), benchmark k mobilitě
  - ❑ **Podpora mobility učňů**, vývoj „European skills passport“ (Europass)

- ❑ **5. Posilování inovací, tvořivosti, a podnikatelské iniciativy, využívání ICT (v POV i DOV):**
  - ❑ Spolupráce s rozličnými partnery – vytváření „znalostních partnerství“
  - ❑ **Využívání ICT** (lepší přístup, nové metody)
  - ❑ Rozvoj podnikatelských dovedností (**financování, studentské firmy, ...**)
  - ❑ Podpora začínajícím podnikatelům z řad absolventů
- ❑ **Do roku 2014**
  - ❑ podpora partnerství pro rozvoj tvořivosti
  - ❑ prosazování efektivního a tvořivého **využívání technologií**
  - ❑ podpora podnikatelství: relevantní dovednosti, **praktické zkušenosti ve firmách**
- ❑ **Podpora na úrovni EU:** ustavení fóra pro OV a podnikání

☐ 6. POV i DOV pro všechny:

- ☐ V POV vybavovat žáky **specifickými odbornými i průřezovými dovednostmi**
- ☐ Klíčové kompetence i v DOV
- ☐ Maximalizovat přínos OV ke snížení podílu „early school leavers“
- ☐ Umožnit **přístup k OV i znevýhodněným skupinám** (finance, uznávání, ...)
- ☐ Podpora aktivního občanství v rámci OV

☐ Do roku 2014

- ☐ **preventivní i nápravná opatření k minimalizaci předčasných odchodů**
- ☐ opatření ke zvýšení účasti ohrožených skupin (flexibilita, **poradenství**)
- ☐ ICT pro usnadnění přístupu, využívání nových metod, podpora aktivního učení

☐ Podpora na úrovni EU: příručka **osvědčených postupů** pro začleňování ohrožených skupin, **Doporučení** ke snižování předčasných odch.

☐ Průřezové cíle

- ☐ 7. Větší zapojení partnerů, zviditelnění výsledků spolupráce
- ☐ 8. Koordinovaní řízení evropských i národních nástrojů
- ☐ 9. Posílení spolupráce s dalšími politikami
- ☐ 10. Zlepšit kvalitu a srovnatelnost dat
- ☐ 11. Náležité využívání podpory ze strany EU

☐ Do roku 2014

- ☐ stanovení komunikačních strategií k podpoře společných nástrojů
- ☐ **mechanismy spolupráce mezi OV a službami zaměstnanosti**
- ☐ zlepšení dat o žácích POV, vč. mobilit a zaměstnatelnosti

☐ Podpora na úrovni EU: podpora prostřednictvím **LLL programu**, podpora vzájemného učení, evropská komunikační strategie, ...

Díky za pozornost